

vergadering **C48**
zittingsjaar 2023-2024

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 25 oktober 2023

(Een aantal sprekers namen mogelijk deel via videoconferentie.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het Gordelfestival 2023 – 3470 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de triënnale GIST in de Zennevallei – 3469 (2022-2023)	5
VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de campagne 'De Vlaamse Rand boomt' – 4 (2023-2024)	7
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het Britse verbod op het houden van het hondenras American bully XL – 3615 (2022-2023)	10
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over meer aandacht voor dierenwelzijn in supermarkten – 255 (2023-2024)	14
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over artificiële intelligentie en de advertenties voor het verkopen van huisdieren – 154 (2023-2024)	18

VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het Gordelfestival 2023 – 3470 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, het is een jaarlijkse traditie dat we elkaar hier ondervragen over het Gordelfestival. De Gordel is traditiegetrouw, op de eerste zondag van september, het moment waarop we het groene en Vlaamse karakter van onze Rand in de kijker plaatsen. Dit jaar vond De Gordel plaats op 3 september, niet alleen in het provinciedomein van Huizingen, waar het elk jaar plaatsvindt, maar ook in het Kamp Kwadraat te Overijse. Er was het klassieke aanbod van de recreatieve tochten, de 125 kilometer fietsen doorheen de Rand – individueel of in peloton –, er was kinderanimatie en er waren optredens. Ook dit jaar had u weer enkele nieuwigheden in petto, zoals een 'trailparcours' voor avontuurlijke lopers, een wandeling met augmented reality, een kunstwandeling en een gravelparcours.

Meer dan 26.000 deelnemers hebben dit jaar deelgenomen. Ik denk dat we dus zeker en vast kunnen spreken van een groot succes. Daarmee zetten we het groene en Vlaamse karakter van onze Gordel op een positieve manier in de verf.

Ik heb de volgende vragen voor u, minister.

Wat is uw analyse over het aantal deelnemers aan deze editie van het Gordelfestival?

Hoe evalueert u de verschillende activiteiten van deze Gordeleditie?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Goeiemorgen, ik denk dat de afgelopen Gordeleditie 2023 absoluut een succes was. Dat is mede te danken aan de perfecte weersomstandigheden. Er waren geen incidenten en op Gordelzondag waren er enkele tienduizenden deelnemers aanwezig. Het was ook de eerste keer dat we niet werkten met een focusgemeente. We werken normaal gezien altijd met het provinciaal domein in Huizingen enerzijds, in samenwerking met een focusgemeente elders anderzijds. Deze keer hebben we een regiofocus, dat is dus een samenwerkingsverband tussen de verschillende gemeenten. We hebben daarmee gewerkt, en dat is een aanrader. Ik denk dat de evaluatie, zowel vanuit Vlaanderen als de betrokken gemeenten, echt positief is.

Specifiek voor de wandel- en sportactiviteiten hebben we meer dan 11.000 officiële deelnemers geregistreerd. De spreiding was ongeveer gelijk, met een iets groter aandeel voor het provinciaal domein in Huizingen. Dat is dus goed, dat is een blijver. Daarnaast waren er bijna vijfduizend deelnemers in de Druivenstreek. Er waren een honderdtal kleine crossertjes die de dag van hun leven beleefden. Er waren ook vijf Gordelpelotons met in totaal bijna zeshonderd renners. Als je bekijkt wat het aantal geregistreerde deelnemers betreft in vergelijking met vorig jaar, dan zie je een forse toename. Daarnaast tellen we natuurlijk de mensen mee die wel aanwezig waren, maar niet geregistreerd werden als deelnemers aan de specifieke fiets-, wandel-, of loopevenementen. Op grond van de prognose van het aantal aanwezigen op de optredens en zij die zonder registratie aan de activiteiten deelnamen, gaan we uit van ongeveer 25.000 mensen. Dat is echt een goed cijfer.

Welke activiteiten stonden er op het programma? Er zijn de wandeltochten die zowel vanuit de Druivenstreek als vanuit het provinciaal domein in Huizingen vertrokken. Er zijn de fietstochten. Er zijn de Gordelklassiekers: de vijf pelotons die deelnamen

aan de route van iets meer dan 120 kilometer. Er was de Gordelcross, en de nieuwigheden van dit jaar waren de Gordeltrail en twee graveltochten. Ik heb zelf de Gordeltrail gelopen, en die was pittig: 23 kilometer op een vrij heuvelachtig parcours, zeg maar erg heuvelachtig. Het was toch wel een heel mooie belevenis. Het is echt wel een aanrader om dat nummer te herhalen in de volgende edities.

Ook op de optredens en de andere soorten animatie was er, denk ik, een grote aanwezigheid. Ik kan tevreden terugblikken. De Druivenstreek was, samen met het domein van Huizingen, een prima uitvalsbasis. Velen ontdekten opnieuw een prachtig deel van de Vlaamse Rand. Het is eens een ander deel. Dat was in dezen wel het grote voordeel: de geografische locatie van Huizingen ten zuiden van Brussel, in het zuidelijke deel van de Vlaamse Rand, en het oostelijke deel met de Druivenstreek in Overijse en de Brabantse Wouden. Dat is een ideale locatie om graveltochten en trailparcours te organiseren.

We gordelen dus verder. Ook deze keer hebben we ervoor gezorgd dat er nieuwe bomen zullen worden geplant op grond van het aantal deelnemers. Dat wil zeggen dat we, op grond van de 11.000 geregistreerde deelnemers, opnieuw meer dan 11.000 bomen zullen aanplanten in de Vlaamse Rand.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik juich uw enthousiasme toe. Ik ben blij dat De Gordel destijds die doorstart gemaakt heeft en dat we nu kunnen spreken van het Gordelfestival, dat ook al een echte traditie opgebouwd heeft en zijn reputatie sterk houdt. Op die manier zetten we onze prachtige Vlaamse Rand elk jaar in de kijker, zowel voor bewoners als voor bezoekers die de regio kunnen ontdekken. Ik ben ook blij met de drang naar innovatie die elke editie kent. Elk jaar probeert de organisator in te spelen op nieuwe trends en vernieuwingen aan te brengen, om het boeiend te houden, om nog meer publiek aan te trekken. Zoals u aanhaalde, hebt u het trailparcours gelopen, een nieuwigheidje van dit jaar. Ik vind het zeker en vast positief dat men inzet op vernieuwing. Ik denk dat we alleen maar kunnen zeggen dat deze editie ook alweer geslaagd was.

Ik wil nog iets aanhalen dat ik toch niet onbelangrijk vind. De directeur van de organisator, zijnde vzw 'de Rand', zei in een interview dat er opvallend veel anderstaligen deelnemen aan de activiteiten van het Gordelfestival. Ik denk dat dat iets is dat we moeten toejuichen, want de oorspronkelijke bedoeling was net om het Vlaamse karakter van de Rand in de kijker te zetten en om die anderstaligen mee te integreren in de Vlaamse Rand. Dat is een belangrijk aspect van dat Gordelfestival, naast het sportieve: het Vlaamse karakter van onze streek waarvoor we blijvend aandacht moeten hebben. Ik wil de organisator van het evenement, vzw 'de Rand', dan ook echt bedanken omdat ze deze legislatuur toch een aantal nieuwe opdrachten hebben gekregen van de Vlaamse Regering omtrent het flankerend beleid. Ik denk bijvoorbeeld aan de taken die ze nu uitvoeren in het secundair onderwijs rond anderstaligen. We zien toch dat ze elk jaar van dat Gordelfestival een succes maken.

Ik heb een bijkomende vraag, minister. Ik denk dat het de tweede keer is dat ook het colloquium 'Stand van de Rand' plaatsvond tijdens het gordelweekend, de dag voor De Gordel, telkens met een inhoudelijk zeer boeiend programma. Bent u van plan om dat aan te houden? Bent u van plan om die twee zaken in hetzelfde weekend aan elkaar te blijven linken, enerzijds het colloquium, de meer academische zitting over stand van de Rand, en anderzijds het meer recreatieve, zijnde het Gordelfestival?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat zijn de plannen voor de volgende editie? Wat willen we behouden en wat niet? Ik denk dat de focusgemeente voor het brede publiek nog niet bekend is, maar dat zal dra veranderen. We hebben vastgesteld dat er op onze

vraag met betrekking tot de focusgemeente voor volgend jaar wel een goede respons is gekomen. We zijn nu nog bezig met het programma op scherp te stellen en, inderdaad, met het zoeken naar nieuwigheden. We hadden tevoren al de cyclocross, waarbij er ook bekende cyclocrossrenners deelnamen aan initiatiecursussen allerhande, we hadden de gravel, we hadden het trailparcours ... We bekijken nog wat we bij de volgende editie als nieuwigheid zouden kunnen aanbieden, waarbij we ook opnieuw focussen op een mooie blikvanger. De Druivenstreek heeft die rol perfect vervuld maar er zijn nog heel veel mooie locaties in de Vlaamse Rand die heel geschikt zijn om te sporten.

Verder plannen we sowieso een verdere samenwerking met vzw Bûmplanters. Dat wil dus zeggen dat we doorgaan op het elan en het aantal deelnemers ook effectief koppelen aan een daadwerkelijke vergroening van de Vlaamse Rand. Het principe van 'een boom per gordeldeelnemer' blijft dus overeind. Het is inderdaad zo dat we in het gordelweekend inhoud ook altijd koppelen aan recreatie, sportiviteit en amusement. Je kunt wel zeggen dat het inhoudelijke luik qua aanwezigheid nog wel wat beter kan. We gaan dus proberen in te zetten op een ruimere promotie, proberen nog meer mensen te bereiken in de Vlaamse Rand, het middenveld meer te betrekken en bijvoorbeeld allerhande jeugdorganisaties vragen om mee te doen en hun stem te laten horen, om mede betrokken te worden bij dat beleid rond de Vlaamse Rand.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de triënnale GIST in de Zennevallei – 3469 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): In 2022 sloegen de lokale besturen van Halle, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel de handen in elkaar met de oprichting van het samenwerkingsverband 'Zennevallei hergist'. Hiermee wil men een nieuwe dynamiek creëren in de Zennevallei. Doelstelling van dit initiatief: het groene karakter van en rond de Zenne herstellen; het economisch streekpotentieel in kaart brengen; het rijke culturele erfgoed als inspiratie gebruiken. Minister, u hebt dit zeker en vast zeer lovenswaardig initiatief dan ook met middelen uit het Randfonds ondersteund.

We konden eind vorige maand in verschillende dagbladen de eerste vruchten van dit initiatief zien. Op 26 augustus 2023, op het einde van de zomer, ging de eerste jaargang van de triënnale GIST feestelijk van start op de Catalasite. De activiteiten lopen tot 5 november 2023. Bezoekers kunnen tijdens deze periode naar het theater gaan op een oude industriële site, beeldende kunst ontdekken langs het water, luisteren naar literatuur op het ritme van de snelweg en genieten van gastronomie tussen de biervaten. De gekende geuze en lambiek zijn typisch voor de Zenne-streek. De eerste reacties op de activiteiten zijn alvast positief en veel activiteiten zijn vandaag al uitverkocht.

Minister, hoe beoordeelt u de eerste resultaten van het intergemeentelijke samenwerkingsverband 'Zennevallei hergist'?

Op welke manier heeft de Vlaamse overheid bijgedragen aan de totstandkoming van de triënnale GIST?

Kunt u meer inzicht geven in de impact die u verwacht van de triënnale GIST op het gebied van toerisme, cultuurpromotie en regionale ontwikkeling?

Bent u van plan om verdere ondersteuning te bieden aan dergelijke initiatieven, die bijdragen aan het culturele en economische weefsel van de Vlaamse Rand? Zo ja, op welke manier?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Aan het begin van de regeerperiode maakten de gemeenten in kwestie kenbaar dat ze werk wilden maken van hun overkoepelende identiteit als Zennevallei, om die opnieuw in de markt te zetten. Dat werd vrij snel vertaald in een cultureel evenement: de triënnale GIST. Men vroeg ondersteuning vanwege het beleid voor de Vlaamse Rand.

Daarna hebben we dat concept opengetrokken. Het mocht niet beperkt blijven tot het culturele gegeven, er moest ook samenwerking zijn op andere domeinen: natuurwaarden zoals de Zenne en de ruimere groenblauwe omgeving van de Zennevallei; toerisme; historisch erfgoed; streekontwikkeling, inclusief economische aspecten.

Het is nog wat vroeg voor een evaluatie van het intergemeentelijke samenwerkingsverband. Dat werd opgericht in oktober 2021 en loopt nog tot eind 2024. De specifieke projecten zijn nu nog lopende. Maar je ziet wel al de eerste resultaten ervan.

Afgelopen maanden maakten we de Zenne tussen Lot en Sint-Pieters-Leeuw toegankelijk voor waterrecreatie. Meer dan duizend mensen hebben daar al gebruik van gemaakt.

Het streekfestival GIST loopt nog tot begin november. Het bevat verschillende onderdelen: het openings- en sluitingsevenement; een beeldenparcours doorheen de Zennevallei; theatervoorstellingen; lezingen, onder andere in het Herman Teirlinckhuis; twee culinaire evenementen, die u ook hebt vermeld; een expo in het FeliXart Museum.

Dat alles kon rekenen op belangstelling van de pers, waardoor we het concept, de identiteit van de Zennevallei, naar buiten toe in de verf hebben kunnen zetten.

Wij hebben ook de plannen onthuld voor een Zenneterras in de deelgemeente Lot, dat zal dienen als vertrekplaats voor waterrecreatie maar ook als opvang van water in het geval van watersnood.

Er zijn ook nog de lopende projecten: de aanleg van een nieuw stuk Zennepad in Halle; de inrichting van het Catalabos, dat samen met het Agentschap voor Natuur en Bos werd aangekocht; de aanleg van een deel van het Zennepad dat door het bos zal lopen; de aanleg van een brug voor zachte mobiliteit over de Zenne; het herbestemmen van de oude papierfabrieksites Catala in Drogenbos en Manchester in Huizingen; initiatieven in het kader van de lambiek- en geuzecultuur.

Wat hebben wij daaraan bijgedragen? Vanuit de Vlaamse Regering was er een subsidie toegekend van 750.000 euro, verspreid over drie jaren. De drie lokale besturen zullen ook een eigen bijdrage leveren van 360.000 euro over dezelfde periode. Daarnaast wordt nog een beroep gedaan op sponsorgelden en allerhande samenwerkingsovereenkomsten. Wij hebben via de administratie ook bijgedragen met inhoudelijke en administratieve ondersteuning.

Welke impact verwacht ik?

In eerste instantie verwacht ik meer zichtbaarheid voor het concept Zennevallei. Als ik kijk naar de verslaggeving in de media, lijkt het aardig te lukken om dat terug naar voren te schuiven.

Een andere doelstelling was een versterkte samenwerking tussen de gemeenten. Ook dat loopt echt wel vlot.

Uiteraard is het ook de bedoeling om het economisch weefsel te versterken, ook op het vlak van het toerisme. Daarover kan ik nu nog geen cijfers geven, maar we zullen dit bekijken bij de jaarcijfers voor 2023.

Het gaat natuurlijk niet alleen over het streekfestival GIST. Dat is het uithangbord, waarmee we willen doorgaan met de versterking van die lokale identiteit.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Mijn vraag was al een tijdje ingediend. De eerste editie is inderdaad bijna afgerond. Ik denk dat we alvast van een succes kunnen spreken. U zegt het ook in uw antwoord, dat er heel veel publiciteit te zien was omtrent het project 'Zennevallei hergist'. Met dit project is men er inderdaad in geslaagd om de Zennevallei, die misschien het imago had van een verlaten industriesite met onder meer de oude papierfabriek, op een positieve manier in de kijker te plaatsen. Ik vind zo'n sites enorm fascinerend, maar niet iedereen vindt dat altijd. Er zijn heel wat onontdekte plekjes in de omgeving. Het cachet van die oude industriële omgeving heeft iets extra's gegeven aan die streek.

De combinatie van natuur, cultuur en gastronomie viel letterlijk en figuurlijk in de smaak. De boekingen waren heel snel volzet.

Dit project past ook perfect binnen de doelstellingen van het Randfonds: lokale initiatieven en samenwerkingen ondersteunen en daar dan een turbo of het vlieg-wiel op zetten, om zo het bereik ervan te verhogen. Dit is een perfect voorbeeld van de doelstellingen van het Vlaamse Randfonds.

We moeten zeker en vast de eindafrekening maken op het einde van het project. Voorlopig denk ik toch dat het er alvast zeer positief uitziet en dat we er lessen uit kunnen trekken, die we kunnen meenemen naar andere projecten en die we kunnen toepassen op andere streken in onze Vlaamse Rand.

Minister, u had het ook over de drie lokale besturen. Dat vind ik ook een positief aspect van dit project. Het is geweten dat die drie lokale besturen heel goed samenwerken. Dat zie je ook op andere domeinen. Dankzij dit project werd dit nog eens extra in de verf gezet. Dat kunnen we ook alleen maar toejuichen.

Ik heb geen bijkomende vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Inez De Coninck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de campagne 'De Vlaamse Rand boomt'

– 4 (2023-2024)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, het groene karakter van onze Vlaamse Rand behouden was van bij de start van deze legislatuur een absolute beleidsprioriteit in uw Randbeleid. We zagen een omschakeling van een focus op het behoud van het schaarse groen naar een offensieve strategie van meer aanplanten en extra bosuitbreidingen realiseren. Zo werden er onder andere middelen uitgetrokken voor de verdere ontwikkeling van het Kravaalbos via een aankoop in Asse, en werden er duizenden bomen geplant op verschillende locaties in de Rand dankzij de koppeling met de Gordel. Er was de samenwerking met de vzw Bûmplanters.

Eerder dit jaar wilde u nog een versnelling hoger schakelen: u lanceerde een 'growfundingactie' om nog eens honderdduizend extra bomen en struiken te planten in de Rand, opnieuw in samenwerking met de vzw Bûûmplanters, onder de noemer 'De Vlaamse Rand boomt'. Deze actie had als streefdoel om te zorgen voor honderdduizend nieuwe bomen in onze brede Vlaamse Rand.

Deze zomer raakte bekend dat het streefdoel vlot werd gehaald. Tal van inwoners, verenigingen, bedrijven en lokale besturen droegen hiervoor hun steentje, of eerder hun boompje, bij. Tijdens het volgende plantseizoen, dat loopt van november tot maart, zullen de Bûûmplanters de bomen verdelen en aanplanten. Het succes van deze actie kwam ook aan bod tijdens het laatste colloquium van de Stand van de Rand, de zaterdag voor het Gordelfestival.

Het is heel fijn dat zoveel mensen zich inzetten voor een groene Vlaamse Rand. Zij doen dat op verschillende manieren: ze leveren zelf een bijdrage of ze stellen een locatie ter beschikking. Bovendien zorgt de campagne ook voor een sociale dynamiek, waarmee buurten en wijken en ook bedrijven bijspringen om de doelstelling te halen rond een thema dat alle mensen kan verbinden: meer groen in de directe omgeving.

Minister, hoe evalueert u de 'growfundingcampagne' 'De Vlaamse Rand boomt'?

Komt er een vervolg op deze campagne? Welke bijkomende acties plant u verder om het groene karakter van onze Vlaamse Rand te versterken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De campagne bestaat uit drie onderdelen.

Ten eerste is er een publiekscampagne waarbij we een zogenaamde 'growfunding' op poten hebben gezet. De ambitie was om de brede samenleving in de Vlaamse Rand te betrekken en om daarvoor effectief fondsen, dus geld, in te zamelen. Dat is gelukt. We zijn erin geslaagd om meer dan 70.000 euro op te halen bij gewone burgers, bedrijven en lokale besturen. Elke boom kost 5 euro. Daarvan moet telkens 1 euro komen van burgers, verenigingen en bedrijven. We wilden niet enkel op subsidies draaien. We wilden ook de betrokkenheid van gewone mensen en bedrijven in de Vlaamse Rand. Daarom hebben we geld opgehaald bij een breder publiek.

Ten tweede moet je natuurlijk die bomen ergens kunnen planten. Dat is evident. Dus moet je gronden zoeken waar we die honderdduizend bomen kunnen planten. Hiervoor werkten we samen met de vzw Bûûmplanters. We hebben zo goed als alle nodige gronden. Er zijn nog enkele gronden nodig. Aan iedereen die momenteel aan het kijken is: laat het ons of aan de vzw Bûûmplanters weten! U vindt de contactgegevens gemakkelijk op het internet.

Het derde onderdeel gaat over het effectieve aanplanten van de bomen of, indien het om kleine hoeveelheden gaat, het leveren ervan aan de burgers. Ook hier rekenen we op en werkten we samen met de Bûûmplanters. De honderdduizend bomen moeten allemaal geplant worden tijdens twee plantseizoenen: 2022-2023 en 2023-2024. In het plantseizoen 2022-2023 gingen er al veertigduizend bomen en stukken groen de grond in. Voor het volgende plantseizoen staan er nog meer dan zestigduizend op het programma. We trappen dit plantseizoen officieel af in Merchtem met een grote plantactie waarbij we op vier dagen tijd maar liefst 13.550 bomen zullen aanplanten. We starten daar eind november mee.

Samen met de andere acties rond bijkomend groen in de Vlaamse Rand, zullen we deze regeerperiode, mede dankzij de ondersteuning vanuit het Randfonds, geen honderdduizend maar tweehonderdduizend bomen aanplanten in de Vlaamse Rand. We hebben dus de ambitie verlegd. Aanvankelijk mikten we op honderdduizend, maar nu denk ik dat we met overtuiging kunnen zeggen dat we de doelstelling van

tweehonderdduizend extra bomen in de Vlaamse Rand zullen halen. Dit gebeurt ook in combinatie met andere acties, bijvoorbeeld de Gordelbomen. Daar zullen we er een dertienduizend aanplanten. Er zijn ook de projectoproepen 'Groene Rand' waarmee we in 2020 en in 2021 zijn gestart en die nu opnieuw gestalte hebben gekregen. Er zijn ook de plantacties met scholen.

Komt er een vervolg aan deze campagne? Het succes toont aan dat we met onze ambitie om de Rand te vergroenen, niet alleen in woord maar ook in daad, van de vroegere defensieve houding, waarbij we het groene karakter wilden behouden, naar een assertieve strategie zijn overgegaan: zorgen voor extra groen. Vandaar die tweehonderdduizend extra bomen in de Vlaamse Rand. Dat lijkt mij een ambitie die we de volgende jaren nog zullen moeten versterken.

Wat plannen we verder nog? Er is de oproep 'Groene Rand 2023', waarbij ik samen met minister Demir mik op grotere natuurprojecten van besturen of grotere natuurorganisaties. Dat is complementair. Dan spreken we over de aankoop, in samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos, van grotere stukken die we kunnen bebossen. Dat doet zich niet altijd voor in de Vlaamse Rand, zeker als het gaat over gebieden van meerdere hectaren. Spijtig genoeg hebben we niet altijd die kans, maar als we de kans daartoe schoon zien, grijpen we die met beide handen aan.

De oproep 'Groene Rand' is momenteel afgelopen. De jurering is bezig. Daar zullen verschillende goede projecten uit voortvloeien. Ook dat zal leiden tot extra groen.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, dank u wel. Ik blijf het herhalen, misschien tot vervelens toe voor de hier aanwezige collega's, maar we moeten de Rand Vlaams en groen houden. Ik ben dan ook blij met alle initiatieven die u daartoe neemt, dat u doet wat u bij de start van deze legislatuur hebt beloofd, en dat u in plaats van het defensieve behouden van het groen ook heel ambitieus bent en gaat voor extra groen in de Vlaamse Rand.

Belangrijk aan de actie van de Bûûmplanters is de maatschappelijke betrokkenheid van alle inwoners van onze Vlaamse Rand. Men kon zich opgeven om peter of meter te worden van een boompje. De Bûûmplanters zijn gaan praten in scholen. Dat heeft zijn vruchten afgeworpen. Iedereen is betrokken.

Het belangrijkste aspect zal nu zijn om effectief die bomen aan te planten. Ik heb daar alle vertrouwen in. U hebt al aangehaald dat u eind november zult starten in de gemeente Merchtem. Ik kan alleen maar hopen dat alle lokale besturen de komende periode zullen nakijken wat ze zelf nog meer kunnen doen en hoe ze kunnen bijdragen aan de Vlaamse doelstelling: onze Rand Vlaams en groen houden. Het is duidelijk dat de kentering is ingezet. Mensen willen niet alleen het waardevolle groen behouden, maar ook het groen uitbreiden. Dat zal ik toch onthouden wanneer we volgend jaar aan het eind zullen zijn gekomen van deze legislatuur.

Ik heb geen bijkomende vragen. Minister, uw antwoord was perfect.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het Britse verbod op het houden van het hondenras American bully XL
– 3615 (2022-2023)**

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Voorzitter, ik wil u eerst en vooral feliciteren met uw voorzitterschap. Ik wil ook mijn excuses aanbieden voor het te laat komen – dat was te wijten aan overmacht. Op vraag van de heer Vandenhove, die ondertussen naar een andere commissie vertrokken is, zal ik mijn twee vragen na elkaar stellen.

Ik diende reeds halverwege september deze vraag om uitleg in over het houden van het hondenras American Bully XL, toen in Groot-Brittannië beslist werd om het houden van dit hondenras te verbieden na een reeks incidenten in hun land, waaronder een aantal dodelijke. De American Bully is geen officieel erkend hondenras, het een 'designer dog' avant la lettre: het is een kruising tussen American pitbull terriërs, bulldogs en staffords – grote, stevige honden met behoorlijk stevige kaken.

Experts, ook bij ons, zijn bezorgd. Ze vrezen aanvallen zoals in de Verenigde Staten (VS) en het Verenigd Koninkrijk (VK), en waarschuwen dat de nieuwe hype rond deze honden een nog grotere druk op de asielen zal teweegbrengen.

Vorige week hadden we in deze commissie een hoorzitting waarbij vertegenwoordigers van hondenopvangcentra heel duidelijk gemaakt hebben dat ze overvol zitten en dat die hypes de druk inderdaad verhogen. Naar aanleiding hiervan, minister, stelde ik u graag de volgende vragen.

Hoeveel American Bully's werden er tot nog toe gechipt in Vlaanderen?

Ik weet dat u geen voorstander bent van een verbod op bepaalde rassen, waarvoor natuurlijk wel wat te zeggen valt. Tegelijk lijkt de problematiek van de hypes waarbij huisdieren gekweekt en in huis gehaald worden vanwege een specifiek karakter of uiterlijk echt niet onder controle. Dat is gewoon een vaststelling. Er ontstaat dus een spanning. Hoe kijkt u daarnaar? Welke maatregelen wilt u nemen om de spanning die hierdoor ontstaat, aan te pakken?

Gezien de eerdere ervaringen met hypes rond dieren waarschuwen experts en asielen dus voor het gevaar dat vele van deze dieren quasi onmiddellijk, na enkele weken, naar het asiel zullen worden gebracht. Hoe evalueert u dit? Stelt u een relatie vast tussen de hypes rond bepaalde rassen van de laatste jaren en de toestroom in asielen? Zo ja, welk beleid wenst u hierrond te ontwikkelen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het klopt dat Groot-Brittannië voor mij niet altijd een gidsland is wat dierenwelzijn betreft. Ik zie wel zeker een voordeel in het Brits verbod, als dat gestalte zal krijgen: we zullen zien of dat vruchten afwerpt. We zullen in de komende jaren kunnen zien of het viseren van een ras, in dit geval de American Bully, de problemen met bijtincidenten kan oplossen, wat ik zelf durf te betwijfelen. Ik denk dat dit symptoombestrijding is en eerder symboolpolitiek.

Het is niet zo dat we de piste om bepaalde rassen te verbieden nooit onderzocht hebben, integendeel. Ik heb hierover gesproken met deskundigen uit kynologische kringen en met wetenschappelijke experts op het vlak van dierlijke genetica van de KU Leuven en de Universiteit Gent (UGent). Op grond van hun wetenschappelijke

adviezen heb ik beslist om bepaalde hondenrassen niet te verbieden. Ten gronde moet je ook de vraag durven stellen of je hypes wel kan voorkomen of reguleren met een restrictieve wetgeving.

Er zijn vandaag in Vlaanderen in DogID 4.297 honden geregistreerd als American Bully. Ze staan daarmee niet in de top 20 van populairste rassen. Uit de analyses die Dierenwelzijn Vlaanderen maakte, blijkt bovendien dat honden van dit ras niet meer dan andere rassen afgestaan worden aan dierenasielen.

Ik ben natuurlijk erg begaan met de situatie in onze asielen. In globo – los van deze specifieke casus – is er wel een toestroom naar de asielen. Ik heb aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd hoe we hieraan kunnen verhelpen en kunnen voorzien in nog meer ondersteuning. Daaruit vloeiden verschillende voorstellen voort, maar een verbod op de verkoop of kweek van bepaalde rassen is hierin niet opgenomen.

Ik baseer mijn beleid dus op het advies van experts, op de cijfers van de asielen en op de insteken van het dierenwerkveld zelf. In Groot-Brittannië is het zo dat er een verbod in de pijplijn zit in de nasleep van twee specifieke bijtincidenten waarbij er volgens de politie sprake was van een American Bully. Mijn standpunt is dat, hoewel dergelijke incidenten natuurlijk drama's zijn, ze daarom op zich niet altijd een goede basis zijn voor een duurzaam beleid. Het is en blijft zo dat het baasje een dier kan mishandelen, verwaarlozen en ook slecht kan opvoeden. Daar ligt de eerste verantwoordelijkheid. We moeten de oorzaak van het probleem dus juist identificeren. Het karakter van een hond wordt niet bepaald door het ras. Elke hond kan een wapen worden in de verkeerde handen. Ik denk dat ook in Groot-Brittannië zal blijken dat de probleembasjes niet verdwijnen samen met de American Bully. Ik vind het al te gemakkelijk om naar aanleiding van gemediatiseerde drama's een ras in de ban te slaan en dan te denken dat daarmee de problemen opgelost zijn. Ik denk dat niet. Ik denk dat we eerder moeten verdergaan op basis van de wetenschappelijke benadering.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Op zich is wat u antwoordt niet nieuw. We hebben het er al eerder over gehad. Maar natuurlijk komen we nu wel in een situatie terecht waarin verschillende experts niet zozeer pleiten voor een algemeen verbod maar wel aan de alarmbel trekken inzake de problematiek.

Begin dit jaar kwam er in een krant een expert aan het woord, Koen Van Daele van het tv-programma Viervoeters, die ook hondengedrag doceert. Hij noemde toen de bully XL de nieuwe rage in Belgisch hondenland en stelde voor om het kraantje van bovenaf te sluiten. Hij zegt dus hetzelfde als wat we vorige week in de hoorzitting ook hebben gehoord van de asielen en van heel wat experts: het probleem moet worden aangepakt bij de fokkers. Die fokkers worden steeds creatiever en willen natuurlijk ook tegemoetkomen aan de bestaande vraag naar rassen als staffords, pitbullterriërs, bulldogs en nu naar de bully XL. Het is een specifiek publiek dat daar naar vraagt. Hij zegt heel duidelijk dat men selectief moet zijn in de foklijnen en dat er een bepaalde aansprakelijkheid gegeven moet worden aan de fokkers.

Ik had gedacht dat we, naar aanleiding van dit debat en het debat dat woedt in het buitenland, misschien stilaan in een fase zouden terechtkomen waarin het beleid en wij samen eens kunnen bekijken hoe we die foklijnen en die aansprakelijkheid van de fokkers effectief kunnen aanpakken. Het kwam hier vorige week tijdens de hoorzitting nog heel sterk naar voren: mensen uit de asielen en mensen die met dierenwelzijn begaan zijn, vroegen toen allemaal om de kraan van bovenaf dicht te draaien.

Ik heb dus een aanvullende vraag, minister. Bent u het daarmee eens? Hebt u maatregelen om die kraan van bovenaf dicht te draaien? Men gaat steeds verder in het fokken van dit soort 'ontworpen honden'. U was er vorige week niet, maar een van de aanwezigen zei toen dat dit soort honden vaak terecht komen in een crimineel milieu, bij mensen met een drugsproblematiek, en door de baasjes worden gebruikt om schrik aan te jagen. Als ze hun hond niet onder controle hebben, is een bijtincident natuurlijk nooit veraf. Er bestaat dus een bepaald publiek dat deze honden graag heeft. Dat is niet in het belang van die hond en dat is al helemaal niet in het algemeen belang. Mijn vraag is dus: liggen er maatregelen op de plank die daar een antwoord op kunnen bieden? Want anders blijven we steeds rond dezelfde hete brij draaien.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Ik heb nog een bijkomende opmerking. Mevrouw Almaci heeft gelijk maar het ras volledig verbieden vind ik wat te ver gaan omdat we daarmee niet de oorzaak aanpakken. We moeten vooral de oorzaak bekijken: hoe komt het dat die honden zo agressief worden? Dat ligt natuurlijk vooral aan de opvoeding en ook aan de fokkers zelf. Alle honden die niet aangekocht worden bij een goede fokker, bijvoorbeeld een fokker uit het buitenland die meedoet aan dit modeverschijnsel, maken eigenlijk al een slechte start. Ze worden vaak al na zes weken weggehaald bij de moeder en hebben geen goede socialisatie. Dan is het begin al helemaal verkeerd. We moeten het probleem dus bij de basis aanpakken.

Tijdens de hoorzitting van vorige week gaven de asielen zelf aan: als we de kraan blijven openzetten om honden vanaf het begin een slechte opvoeding mee te geven, zullen we met dat probleem blijven zitten. We moeten het probleem dus bij de wortel aanpakken en die slechte fokkers verbieden en eventueel mensen ook verplichten om, als ze zo'n ras aankopen, hun hond een opleiding in een hondenschool te laten volgen. Ronduit beslissen om zo'n ras te verbieden, vind ik een brug te ver, omdat het dikwijls aan de fokkers en aan de baasjes ligt en niet aan het dier.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst wat duidelijkheid scheppen, want de zaken lopen allemaal wat door elkaar en de problematiek van bijtgevallen is misschien wel complex. De hoofdverantwoordelijkheid ligt niet bij de dieren maar bij de mensen. Dat is essentieel. Er werden verschillende voorstellen gedaan door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn aangaande de asielproblematiek in globo – dus niet specifiek over agressieve honden die voor asiel worden aangeboden. Zoals ik al zei, blijkt uit de cijfers dat de American bully niet noemenswaardig meer afgestaan wordt aan asielen, integendeel zelfs.

Ik herhaal dat je niet een bepaald ras moet verbieden maar dat je ervoor moet zorgen dat diegenen die uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de opvoeding zelf wat meer worden opgevoed of dat je moet verhinderen dat zij dergelijke honden in het bezit kunnen krijgen. Dat is natuurlijk wel wat gemakkelijker gezegd dan gedaan. In welke mate kun je ervoor zorgen dat bepaalde profielen niet in het bezit kunnen komen van zulke rassen? Dat is niet simpel.

Ik bekijk alleszins de voorstellen die ter zake gedaan worden door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Ze pleiten onder andere voor maatregelen met betrekking tot de aanschaf van een dier, het afstaan ervan aan dierenasielen en inbeslagnames. Ik zeg het nogmaals: het karakter en de agressiviteit zijn afhankelijk van het baasje, eerder dan van de hond zelf. Hoe kunnen we daar restrictiever optreden, op grond van bepaalde profielen? Opnieuw, het is niet zo gemakkelijk om dat te verhinderen voor sommige profielen. Op grond van welke criteria moet dat dan gebeuren?

Daarnaast willen we er op grond van een wetenschappelijk programma, dat toch vrij ingrijpend is, voor zorgen dat het gedaan is met het inkweken van genetische afwijkingen in bepaalde rassen. Soms zijn daar bepaalde schoonheidsaspecten mee gemoeid, maar soms worden genetische afwijkingen ook ingekweekt in bepaalde rassen in functie van het verhogen van hun agressiviteit, het verhogen van hun bijtvermogen en om te dienen als aanvalswapen. Daarrond hebben we een wetenschappelijk programma uitgewerkt, wat toch vrij revolutionair is en waarnaar men nu ook vanuit het buitenland komt kijken. Dat programma, in samenwerking met de KU Leuven en de UGent, is gestart in het voorjaar van 2021 en zal lopen tot 2025. We proberen zoveel mogelijk mensen vanuit het veld te betrekken bij de stuurgroep. We proberen ervoor te zorgen dat die genetische afwijkingen geleidelijk aan uit die rassen gefokt worden, op grond van een wetenschappelijke aanpak dus. Maar we bekijken zeker en vast de suggesties van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, die hier vorige week bij monde van de asielen aan bod gekomen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Dank u wel, minister. Niemand heeft hier gepleit voor een verbod op het ras, ook omdat we realistisch genoeg zijn om te weten – dat blijkt ook uit de getuigenissen – dat men dan gewoon mengvormen zal maken. Je kunt wel het ene ras verbieden, maar dan wordt het gemengd met een ander ras en krijgt het weer een andere naam. Je loopt dan altijd achter de feiten aan want men is creatief genoeg. Dat heeft dus niemand gevraagd.

Er heeft hier ook niemand gezegd dat er geen probleem is bij de baasjes, integendeel: ik denk dat zowel collega Sterckx als ikzelf heel duidelijk gemaakt hebben dat die socialisatie door de baasjes, de manier waarop die baasjes die dieren opvoeden, ontzettend belangrijk is.

Wat de hoofdverantwoordelijke betreft, wil ik u wel wat aanvullen: dat zijn niet alleen de baasjes. Het start bij de fokkers. Heel het terrein vraagt om die fokkers aan te pakken, om daar een duidelijker kader voor te maken, om ervoor te zorgen dat ze een aansprakelijkheid hebben. Er zijn daarvoor bestaande voorbeelden uit het veld, bijvoorbeeld de fokkersaansprakelijkheid: mocht zo'n dier naar een asiel gaan, dan moet de fokker daar voor een stuk aan meebetalen, want hij heeft niet genoeg gescreend of het baasje wel geschikt was voor het dier, hij heeft niet genoeg zijn best gedaan om uit te leggen wat zo'n dier nodig heeft. Op het moment dat zo'n dier in een asiel terechtkomt en de kosten eigenlijk voor de maatschappij zijn, moet worden gekeken of er geen aansprakelijkheid te leggen valt bij diegene die het dier oorspronkelijk gefokt heeft.

Een tweede voorbeeld is het houdersbrevet, zoals gebruikt wordt in Brussel. U kunt dat ook in Vlaanderen perfect gebruiken en dan aan mensen opleggen dat ze bepaalde dieren een opleiding moeten laten volgen. Dat is vandaag al perfect mogelijk.

Het is ook mogelijk om veertien dagen bedenktijd te geven als iemand zo'n hond koopt, die tussen de 500 en 2000 euro kost. Dat is niet weinig. Dan weet je wat je aan het doen bent, nog voor zo'n dier bij jou komt. Met die bedenktijd kan iemand veertien dagen voor het dier bij hem komt al nadenken over de vraag of dat wel de juiste hond voor hem is. Dat is een mogelijkheid die u als minister kunt toepassen. Het is dat soort antwoorden dat we nodig hebben, want anders blijven we steeds maar rond die hete brij draaien en vrees ik dat we zullen vaststellen dat het aantal bijtincidenten niet daalt. En hoe sterker die honden worden, hoe groter de impact van die bijtincidenten en hoe groter de roep uiteindelijk zal worden om ze wel te verbieden. Daarover ben ik het met u eens: dat zou dan symptoombestrijding zijn. Doe dus iets aan de grond van de zaak – dat is mijn oproep aan u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over meer aandacht voor dierenwelzijn in supermarkten
– 255 (2023-2024)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, misschien hebt u het gemerkt, maar op 4 oktober heb ik een voorstel gelanceerd, gebaseerd op de reeds bestaande superlijst, om ook een superlijst te maken voor dierenwelzijn. Er is steeds meer aandacht voor dierenwelzijn en duurzaamheid, en ook in onze Vlaamse supermarkten zien we dat er een aantal supermarkten op springen. Recent heeft Rikolto – het vroegere Vredeseilanden, voor de mensen die aan het volgen zijn – een superlijst voorgesteld waarin onze supermarkten gerangschikt werden naargelang duurzaamheidscriteria. Een van de gehanteerde criteria is overigens de mate waarin supermarkten zich nu al inspannen voor de eiwittransitie en alternatieven voor vlees aanbieden. Het model van die superlijst komt eigenlijk uit Nederland, en op dit moment is ze dus vooral gefocust op de impact op het leefmilieu, onze planeet, et cetera.

In Nederland werd in 2021 door de denktank Stichting Questionmark, in opdracht van World Animal Protection, ook voor het eerst een superlijst voorgesteld die werd opgemaakt met criteria voor dierenwelzijn. Die is er bij ons op dit moment dus nog niet. De evaluatie van supermarkten via een dergelijke superlijst kan inzicht geven in de manier waarop grootdistributie werkt met bestaande dierenwelzijnslabels, zoals het Beter Leven keurmerk in Nederland bijvoorbeeld. Beide instrumenten kunnen elkaar dus versterken, en dat is interessant.

Op dit moment werkt Rikolto aan een nieuwe superlijst voor België waar ook mensenrechten aan worden toegevoegd. Dat is uiteraard ook bijzonder relevant: de klimaatimpact en de mensenrechten. Zij hopen dat de overheid op termijn een model als dat van de superlijsten overneemt, en de distributieketens ertoe zal aanzetten om vooral rond duurzaamheid, mensenrechten, en wat mij betreft ook rond dierenwelzijn, meer verantwoordelijkheid te nemen. Een superlijst dierenwelzijn kan burgers en consumenten duidelijkheid geven over het aanbod dat in de distributie geboden wordt, en in ieder geval 'animalwashing' – hoe moet ik het noemen – of 'dier-vriendelijkheidswashing' tegengaan. Het kan de grote ketens verder stuwten richting een groter diervriendelijk assortiment.

Dat is geen fictie. Albert Heijn heeft bij ons een grote campagne gevoerd waarin het zegt dat het tegen 2025 – en dan nog ambitieuzer tegen 2030 – meer plantaardige eiwitten wil aanbieden. Dat komt rechtstreeks door de superlijst die in Nederland bestaat. De Nederlandse supermarktketen bij ons reageert op de superlijst uit Nederland, waardoor ook bij ons het assortiment gaat verduurzamen op het vlak van dierenwelzijn. Je kunt dus judogewijs de kracht van de commerce gebruiken voor het realiseren van meer dierenwelzijn. Iets soortgelijks gebeurt bij ons trouwens ook al met de V-test® van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) die energiecontracten aangeboden door energieleveranciers met elkaar vergelijkt. We zien dat dat consumenten een goed kompas geeft.

Minister, kent u het instrument van de superlijst? Bent u dat genegen?

Bent u eventueel bereid om het voortouw te nemen om initiatieven van verenigingen in die richting te steunen?

Is het niet aan de overheid om de distributie, zeker de grote ketens, aan te porren in de richting van een meer diervriendelijk assortiment, waarbij gebruikgemaakt

wordt van bestaande of nieuwe Vlaamse dierenwelzijnslabels – we wachten er al een aantal jaren op – en waarbij de consumenten geïnformeerd worden over de best practices van hun supermarkten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Natuurlijk ligt mijn verantwoordelijkheid in het domein Dierenwelzijn. Ik geloof rotsvast dat heel veel Vlamingen best bereid zijn om diervriendelijke keuzes te maken in hun aankoopgedrag. Als men maar genoeg geïnformeerd wordt over de producten die men aankoopt, dan kunnen de consumenten de grote ketens automatisch aanporren richting een meer diervriendelijk assortiment. Net daarom maken we werk van een sterk en geloofwaardig Vlaams dierenwelzijnslabel. Dat is dus specifiek gericht op het aspect dierenwelzijn. Ik moet zeggen dat ik daar meer in geloof dan in zo'n ruim concept van duurzaamheid. Ik weet niet wat dat allemaal betekent. Het aspect van dierenwelzijn verdrinkt ook helemaal in die duurzaamheid. We werken voor dit dierenwelzijnslabel nauw samen met de sector, en ook met heel de keten trouwens, van het veld tot de vork, zeg maar. De retailsector is daar natuurlijk nauw bij betrokken in de vorm van Comeos, de federatie van de retailerspelers.

Vandaag is het probleem dat er een wirwar bestaat van labels, waarvan de dierenwelzijnseisen moeilijk vergelijkbaar zijn. Sommige supermarkten zijn gestart met hun eigen label, hun eigen lastenboek en hun eigen audit- en controlesysteem. Als consument zie je daarom door de bomen het bos niet meer. Daarom werken we aan dat ene label dat we vanaf volgend jaar willen uitrollen. Dat label moet vooral helderheid scheppen in de overvloed van labels die dreigt te ontstaan, en waarmee de consument bestookt wordt. Daarmee moeten we dus eindelijk een duidelijk en geloofwaardig label inzake dierenwelzijn naar voren schuiven. Een consument die op zoek gaat naar diervriendelijke producten zal daar meer aan hebben en meer houvast hebben dan aan een rangschikking van supermarkten, hoe goedbedoeld dat soort initiatieven ook zijn. Ik vermoed bijvoorbeeld dat de keuze voor een supermarkt op heel veel elementen gesteund is, en misschien nog het meest op het criterium van de nabijheid.

Ja, ik wil meer aandacht voor dierenwelzijn in onze supermarkten. Net daarom maken wij een sterk Vlaams dierenwelzijnslabel, samen met de sector en de hele keten. Dat zal begin volgend jaar het levenslicht zien. We starten met het varkensvlees, om vervolgens over te stappen naar kippen, waarna het label echt gelanceerd zal worden om er nog ruimer mee te kunnen gaan.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, ik denk dat er een misverstand is. We zijn het met elkaar eens dat de consument door de bomen het bos niet meer ziet nu de supermarkten elk met hun eigen labels zijn gestart. Dat is ook de reden voor deze vraag en dit voorstel, omdat het al sinds 2021 in Nederland bestaat. Duitsland heeft later dan uzelf beslist om een dierenwelzijnslabel te maken, en was sneller dan uzelf om een dierenwelzijnslabel te starten en de consumenten te helpen om door de bomen het bos te zien. We zien dus rondom ons heel veel landen heel belangrijke initiatieven nemen. Die superlijst, dat zijn superlijsten. Er bestaat er een voor mensenrechten, er bestaat er een voor ecologische duurzaamheid. Mijn pleidooi is om er een te maken voor dierenwelzijn in Vlaanderen zoals die al in Nederland bestaat. Mijn pleidooi is dus niet voor één superlijst waar alles in samenkomt.

Mijn pleidooi is voor een superlijst, op het vlak van dierenwelzijn, die een ranking maakt van de verschillende supermarkten op het vlak van dierenwelzijn. U zegt zelf dat jullie met een label gaan komen, dat begint met varkensvlees, en dat jullie dat hopen uit te breiden naar kippen. Intussen zijn al die supermarkten al lang begonnen met hun eigen assortimenten in afwachting van die labels. Het zou

bijzonder handig mocht de overheid met Rikolto samenzitten om te kijken of er, in afwachting van het gehele gamma, al een superlijst gemaakt kan worden, bijvoorbeeld om aan de consumenten duidelijk te maken in welke supermarkt ze eieren die het resultaat zijn van de eierindustrie, waarbij de eendagshaantjes worden vernietigd, niet zullen vinden.

Het is dus veel breder dan het antwoord dat u hebt gegeven. Ik wil dat misverstand wegnemen. Het is geen superlijst waar alles in is gepropt. Het is echt een superlijst over dierenwelzijn. Daarbovenop bestaat het al in Nederland. Het is trouwens geen enkel probleem om daarnaast je eigen dierenwelzijnslabel te hebben, maar zoals ik het hoor is dat pas voor volgend jaar. We zijn daar dan een van de latere mee. Het zal ook pas op termijn uitgebreid worden, terwijl dit gaat over een volledig assortiment aan eten dat wordt aangeboden.

Bent u bereid om te kijken naar hoe het is in Nederland? Bent u bereid om bijvoorbeeld die onderzoeksinstelling Questionmark Foundation uit te nodigen, en met hen te kijken – in afwachting van het initiatief rond het dierenwelzijnslabel zelf, waar ik al heel lang op wacht, dat dan zou gaan over varkensvlees – of zo'n superlijst dierenwelzijn in Vlaanderen mogelijk is? Want ik denk dat heel veel burgers daar heel veel aan zouden hebben. Zij snakken naar die sensibilisering.

Zult u Questionmark Foundation en uw Nederlandse collega's uitnodigen om te kijken hoe die superlijst bij hen in zijn werk gaat?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Vlamingen houden bij hun keuzes voor producten in de supermarkt inderdaad steeds meer rekening met het aspect dierenwelzijn. Maar het is ook correct om te stellen dat zij vaak niet over de juiste informatie beschikken om deze keuzes op een goede manier te maken. Dat uniform dierenwelzijnslabel 'Beter voor Dieren', en niet een eigen label van elke sector, is volgens mij een juiste keuze.

Het is een goede zaak, minister, dat u daar subsidies voor voorziet. Dat gaat om 360.000 euro die u aan de vzw toekent om dit dierenwelzijnskeurmerk uit te rollen. Het is belangrijk dat de Vlaamse landbouwers die kiezen voor dierenwelzijnsmaatregelen daar ook voor beloond kunnen worden. Dit label kan daar volgens mij een grote bijdrage aan leveren.

Bijkomende supermarktlijsten – zoals u ze noemt, mevrouw Almaci – lijken mij de verwarring bij de consument alleen maar groter te maken. De keuze is gemaakt, we gaan voor dat uniforme dierenwelzijnslabel. Ik steun dat initiatief, en ik stel voor dat we dat uitrollen. Minister, ik hoor u zeggen dat dat voor volgend jaar is. Daarom heb ik een bijkomende vraag. In de lijst met de subsidies zag ik dat de subsidie voor de uitrol van dat label toegekend is voor de periode september 2023 tot augustus 2024. Ik vroeg mij dus af of dat betekent dat het Vlaamse dierenwelzijnslabel in augustus zal worden uitgerold, of dat die exacte datum nog niet vastligt.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik ben blij dat het dierenwelzijnslabel er volgend jaar, hopelijk, zal zijn. Ik heb nog twee bijkomende vragen. Hoe komt het dat het bij ons zo lang duurt vooraleer we dit eindelijk kunnen uitrollen? Duitsland is er later dan wij aan begonnen en ze zijn er al mee klaar. U zegt al vijf jaar dat u dit wilt doen en nu zal het er volgend jaar hopelijk zijn. U hebt hierover al verschillende studies laten uitvoeren. Wat hebben die studies ons al gekost?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst ingaan op de laatste vraag van mevrouw Joosen. Ik heb inderdaad een opstartsubsidie toegekend, die voor een korte periode loopt. Het is de bedoeling dat ze zelfredzaam worden; het is echt een opstartsubsidie. We kennen nu die middelen toe en willen begin volgend jaar van start gaan. In eerste instantie wordt gewerkt rond varkens en vervolgens rond kippen, om daarna verder uit te breiden.

Ik heb daar inderdaad lang aan gewerkt, eenvoudigweg omdat het niet zo simpel is om een privaat initiatief leven in te blazen. Er werd verwezen naar Duitsland, maar daar is er – voor alle duidelijkheid – enkel een label voor varkens. (*Opmerkingen van Els Sterckx*)

Wij beginnen met varkens maar gaan al onmiddellijk verruimen naar kippen en andere dieren. We hebben daar heel lang aan gewerkt omdat er binnen de hele keten wel wat terughoudendheid was, om het zacht uit te drukken. Ik heb persoonlijk het initiatief genomen om dan uiteindelijk met verschillende gezaghebbende spelers uit het veld een vzw uit de grond te stampen, die dan vervolgens het initiatief zou nemen, maar die ook moet instaan voor de kwaliteitsborging, wat ook geen eenvoudige opdracht is. Die vzw moet ervoor instaan dat dat label geloofwaardig is, dat dat geïnspecteerd wordt en dat dat breed gedragen wordt, niet alleen aan de kant van de spelers van de hele keten zelf, inclusief de retailers, maar ook aan de kant van de consument. Daar zijn we dus eindelijk in geslaagd.

Aanvankelijk was het mijn ambitie om Beter Leven gewoon te laten uitrollen in Vlaanderen. De Nederlanders van Beter Leven hebben er lang over getwijfeld of ze dat zouden doen maar uiteindelijk hebben ze geoordeeld dat ze liever enkel in Nederland blijven. Ze zijn wel bereid om hun lastenboek te delen en om een Vlaams initiatief te ondersteunen, maar ze wilden het merk Beter Leven niet afstaan en wilden dat in hoofdzaak beperken tot de Nederlandse markt, al zijn er wel enkele Vlaamse bedrijven die erin participeren.

Dat heeft dus inderdaad wel wat voeten in de aarde gehad, maar we slagen er wel in. Ik denk dat dat een goed label zal worden, dat zal starten vanaf volgend jaar. Ik vind het belangrijk om daarop de focus te leggen, eerder dan op een algemene lijst op grond van duurzaamheidscriteria, waarvan dierenwelzijn dan maar een aspect is. Het is trouwens een initiatief van een ngo, niet van een overheid. Ik ga in eerste instantie voor de uitrol van een dierenwelzijnslabel, waarmee we volgens mij al genoeg hooi op de vork nemen. Ik geloof dus niet zozeer, hoe goedbedoeld ook, in een soort ranking op grond van duurzaamheidscriteria waarvan dierenwelzijn dus slechts maar een klein aspect is.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Het moet mij van het hart, minister: ik geef in mijn tweede tussenkomst expliciet aan dat het om een aparte superlijst voor dierenwelzijn gaat, maar u luistert gewoon niet. Ik vind dat bijzonder frustrerend. Ofwel gaan wij het debat aan, en is het effectief een dialoog op basis van wat ik feitelijk heb gezegd, en antwoordt u daarop. Ofwel gaat u gewoon, op basis van wat u zichzelf voorneemt, een antwoord geven dat naast de kwestie is, wat u net hebt gedaan.

Ik vind het nogal belangrijk, voorzitter, dat als de minister hier komt, hij ook effectief op de vragen antwoordt, in plaats van er zijn eigen verhaal van te maken. De superlijst dierenwelzijn is een aparte superlijst. Global Action in the Interest of Animals (GAIA) vergelijkt al supermarkten, minister, misschien kan dat u overtuigen. Nederland doet het al, misschien kan dat u overtuigen. Duitsland heeft een dierenwelzijnslabel dat begint met varkens, voor u dat kon invoeren. Dat werd later aangekondigd, maar er is gewoon sneller werk van gemaakt. Duitsland zal dat ook verder uitbreiden.

Ik heb wel naar u geluisterd, en ik zou u vragen om respectvol te zijn ten opzichte van mij in deze commissie. U hebt daar soms moeilijkheden mee. Ik wacht nog altijd op verontschuldiging voor de vorige keer. GAIA heeft het al, de andere landen rondom ons doen het al. U hebt zelf terecht aangegeven, want ik heb wel naar u geluisterd, dat de consument door de bomen het bos niet meer ziet. Ik begrijp niet waarom de N-VA, waarom de minister, zo met de voeten moet slepen als een voorstel niet dat van uzelf is. Waarom moet het altijd zolang duren, en moet er zoveel werk zijn om gewoon iets te omarmen dat niet eens van mij komt, maar op het terrein al bestaat? Waarom wordt daar oppositie in gezien? Waarom wordt het als problematisch gezien dat twee dingen die elkaar aanvullen naast elkaar bestaan?

Zo'n superlijst dierenwelzijn gaat veel breder dan het dierenwelzijnslabel dat u met de private sector uitwerkt. Dat kan daar perfect naast bestaan. Maar om de een of andere reden, omdat het niet uw idee is en u er dan misschien niet mee kunt uitpakken, vindt u dat jammer en gaat u dat dus niet doen. Dat is mijn vaststelling. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

Neem het voortouw, zet u samen met Rikolto, met GAIA, met Questionmark Foundation, en kijk hoe u die consument in alle breedheid van het assortiment mee op weg kunt helpen rond dierenwelzijn, en mee kunt informeren rond dierenwelzijn. Luister naar de vragen, en antwoord er to the point op. Sleep niet met de voeten omdat het niet uw eigen voorstel is. Dat is mijn pleidooi. Ik vind dat ongelooflijk jammer en heel veelzeggend over de houding van u als minister van Dierenwelzijn. Ik kijk uit naar het label, maar dat is maar het minimale, en dat is maar het begin. U kunt nu al zoveel doen dat elders al gebeurt. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over artificiële intelligentie en de advertenties voor het verkopen van huisdieren – 154 (2023-2024)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, collega's, vorige week hebben we hier een zeer interessante hoorzitting gehad over dierenasielen. Daarmee is nog eens heel nadrukkelijk gezegd hoe het op dit moment gesteld is met – om het woord 'broedfok' niet te gebruiken – de commerciële partners of instellingen die effectief huisdieren in het algemeen en honden in het bijzonder verkopen, en dat de preventie op zich zeker en vast niet volstaat. Er moet preventie zijn om mensen te motiveren of te ontmoedigen om bepaalde dieren te kopen. Dat u er altijd hoog mee oploopt, is dus wel terecht.

Mijn vraag sluit daar voor een stuk bij aan en zou de mogelijkheden om daar meer regulerend in op te treden kunnen doen toenemen. Het is zo dat de Universit  Libre de Bruxelles (ULB) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB) een AI-tool (artificiële intelligentie) ontwikkeld hebben waarmee ze kunnen bepalen of advertenties op het internet over de verkoop van huisdieren al dan niet te maken hebben met illegale handel in dieren. Het project kwam er na een vraag van de Brusselse administratie voor Dierenwelzijn. Dus alles wat Brussel doet, is niet zo slecht, maar u zult het daar wellicht niet mee eens zijn.

Het krioelt inderdaad op verschillende sites, van 2dehands tot Facebook, van advertenties waarin huis- en andere dieren worden aangeboden. Vaak gaat het hierbij om malafide handelaars. Er zijn er uiteraard ook serieuze, laat dat duidelijk zijn. Achter

veel van die advertenties gaan illegale of minstens bedenkelijke handelspraktijken schuil. Zoals die AI-modellen ook gebruikt worden voor andere advertenties zou dat ook perfect kunnen om op die manier het werk van de inspectie dierenwelzijn effectiever maken. Zo blijkt alleszins ook uit de cijfers van het Brusselse Gewest dat er al heel wat advertenties gescreend zijn en dat dat model eigenlijk vrij succesvol is.

Minister, bent u op de hoogte van deze toepassing?

Zijn er eventueel nog andere dergelijke systemen? Voor mijn part moet het immers dat niet zijn.

Gebruikt de inspectie dierenwelzijn reeds analyse van data of AI-toepassingen om dierenmisbruik op te sporen of daders te vervolgen? Andere Vlaamse inspectiediensten gebruiken risicoanalyse op basis van data om zo effectief mogelijk inbreuken op te sporen. In welke mate gebeurt dat ook binnen de inspectie dierenwelzijn?

Overweegt u eventueel om deze of een andere AI-toepassing te gebruiken in Vlaanderen? Indien ja, binnen welke timing? Indien neen, waarom niet?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik denk dat we Dierenwelzijn de laatste tien jaar hebben uitgebouwd tot een volwaardige bevoegdheid, inclusief een kordaat handhavingsbeleid. Waar we kunnen, daar treden we ook op, zeker tegen dierenbeulen en mensen die op de kap van dieren streven naar commercieel gewin. Het klopt dat internet op dat vlak de zaken niet bepaald gemakkelijker maakt, in functie van controle en handhaving.

We zetten daarom ook in op innovatie en op nieuwe instrumenten die ons kunnen helpen, maar dan moeten die middelen en die instrumenten natuurlijk wel doeltreffend en betrouwbaar zijn. We volgen dit zeker van nabij op. We hebben al meer informatie opgevraagd bij de Brusselse administratie, maar daar hebben we nog geen respons op gekregen. AI wordt op dit moment nog niet gebruikt door Dierenwelzijn Vlaanderen. Maar we gaan dat project zeker wel opvolgen. In het algemeen investeren we natuurlijk ook in digitalisering. Eerder deze maand heeft onze dienst Dierenwelzijn Vlaanderen nog gereageerd op een oproep van Digitaal Vlaanderen om voorstellen in te dienen over het gebruik van AI. Tot mijn spijt is het voorstel dat mijn administratie overgemaakt heeft, meer bepaald om data te analyseren door middel van AI om de handel van honden in kaart te brengen, niet geselecteerd voor verdere uitwerking. Dat heeft ook te maken met het feit dat men maar vier projecten heeft geselecteerd, terwijl er 25 kandidaten waren. We zijn dus niet de enige die ter zake ontgoocheld werden. Maar we bekijken nu wel op een andere manier of we dat dan op eigen initiatief of met eigen middelen gestalte kunnen geven.

We moeten misschien enigszins wel een slag om de arm houden wat betreft de creatie van al te hoge verwachtingen. Het is immers niet zo dat gelijk welke nieuwe technologie een wonderoplossing zal zijn in de strijd tegen malafide handelaars en hun digitale advertenties, maar het kan wel helpen om de mazen in het net te verkleinen. We gaan dus nu bekijken hoe we zelf, als Digitaal Vlaanderen niet genoeg middelen heeft ter ondersteuning, zo'n eigen initiatief zouden kunnen uitrollen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel, minister. In verband met wat u ter inleiding op het antwoord gezegd hebt, was er eigenlijk iets spijtgigs. Ik heb dit trouwens vorige week ook gezegd: ik denk dat het systeem van de hoorzittingen in het Vlaams Parlement ook eens aangepast zou moeten worden, in die zin dat de minister zelf of iemand van het kabinet ook altijd aanwezig is. Want vorige week was er op die hoorzitting nogal wat terechte kritiek op vooral de private sector. Ook wat het kordaat

handhavingsbeleid betreft, werden er nogal wat vragen gesteld. Dat belet niet dat ik het inderdaad met u eens ben dat er heel wat gebeurd is op het vlak van dierenwelzijn sinds het een Vlaamse bevoegdheid is. Maar ook dat mag niet beletten dat elk voorstel afgedaan wordt of beantwoord wordt met die vaststelling.

Wat het concrete betreft, ben ik blij dat u zegt dat u informatie opgevraagd hebt en dat u het van nabij zult opvolgen, en ook de administratie. Ik ben persoonlijk ook geen grote aanhanger van al die nieuwe toepassingen, zeker niet als het over AI gaat, maar ik denk dat we net die nieuwe technieken en 'uitvindingen' moeten gebruiken om de gaten op te vullen die er tot nu toe zijn. U zegt dat men op dit ogenblik binnen Dierenwelzijn Vlaanderen die technieken nog niet gebruikt. Ik zou er inderdaad voor willen pleiten om toch eens te bekijken om dat te doen, nadat u hebt kunnen evalueren hoe het model in Brussel werkt. Ik denk dat het op het vlak van preventie, waar u sterk de nadruk op legt, om mensen te ontraden om al dan niet bepaalde huisdieren te kopen, een bijkomende tool zou kunnen zijn die in dat luik past.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik sluit mij aan bij collega Vandenhove. Sinds de start van het jaar heeft het instituut in opdracht van Brussel 33.500 advertenties gescreend. Dat is meer dan een menselijke equipe kan. Ze hebben daarin vastgesteld, aan een tempo van tweehonderd advertenties per dag, dat de helft van die advertenties afkomstig waren uit Vlaanderen, 40 procent uit Wallonië en 10 procent uit Brussel, en dat de totale waarde van al die advertenties, met andere woorden de potentiële omzet voor degene die die dieren aanbood, 8 miljoen euro was. Dat is natuurlijk wel fors. Het toont aan – daar deel ik het pleidooi – dat de illegale dierenhandel op dit moment echt floreert via dat soort websites en dat je vuur met vuur moet bestrijden volgens mij. Dit is een aantal dat je menselijk niet kunt gaan opsporen, met geen enkele equipe. Dat is gewoon te veel, tweehonderd per dag, en dat zal helaas nog wel stijgende zijn. Je equipe zal dus altijd onderbemand zijn voor de grootte van de problematiek. Aanvullend AI-technologie gebruiken is ongelooflijk belangrijk, denk ik.

Mijn aanvullende vraag is dus de volgende, minister. Ik ben het eens met het in overleg gaan met de andere regionale overheden, gezien ook de problematiek in Wallonië, met uw collega-ministers, maar men moet het ook op de agenda zetten van het komende Europese voorzitterschap. Dit zal immers ook wel grensoverschrijdend gebeuren en niet alleen in eigen land. Dank u wel.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ben het eens dat we gebruik moeten maken van innovatieve toepassingen en nieuwe ontwikkelingen om de mazen in het net zo klein mogelijk te maken. We hebben zelf daartoe al een voorstel uitgewerkt vanuit de administratie om daar ook AI in mee te nemen. Dat is niet geselecteerd, we gaan dus bekijken hoe we dat zelf kunnen doen. We hebben ook al Brussel gecontacteerd met betrekking tot hun voorstellen, maar ook rechtstreeks de VUB, die ter zake samen met de ULB de technologie ontwikkeld heeft, om te bekijken in welke mate we dat in Vlaanderen kunnen uitrollen. Of dat gebeurt op basis van dezelfde of een gelijkaardige technologie is nu niet zo belangrijk. Alleszins nemen we dit op.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik hoop dat dit een vervolg krijgt en dat we ook in Vlaanderen op de een of andere manier zullen gebruikmaken van dat systeem. Afgaande op mijn inschatting van uw antwoord, is dat de bedoeling. Ik zou dus zeggen: bedankt, ga ermee aan de slag. We volgen het op.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.